

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2013

Núm. 56

Presidència
de l'Honorable Sra. María José Bauzá i Alonso

Sessió celebrada dia 9 d'octubre del 2013

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 8699/13, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a incompliment de la Llei d'IVE.	786
2) RGE núm. 8593/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a accés als anticonceptius orals.	790
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyors diputats, començam la sessió d'avui i, en primer lloc, demanaria si es produeixen substitucions. No hi ha substitucions.

1) Proposició no de llei RGE núm. 8699/13, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a incompliment de la Llei d'IVE.

Passam al primer punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en la Proposició no de Llei RGE núm. 8699/13, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a incompliment de la Llei d'IVE.

Per defensar la proposició no de llei té la paraula el Sr. Thomàs, per un temps de deu minuts.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Gràcies, Sra. Presidenta. El desenvolupament de la sexualitat i la capacitat de procreació estan directament vinculats a la dignitat de la persona i al seu lliure desenvolupament de la seva personalitat i, evidentment, tant una cosa com l'altra són objecte de protecció per mitjà dels diferents drets fonamentals, especialment, en aquest cas, quan es parla d'integritat física, moral i intimitat personal. L'àmbit de protecció d'aquesta autonomia personal té una significació especial per a les dones en tot el que fa referència a un embaràs o a la seva maternitat, perquè són fets que marquen, probablement, la vida d'una dona.

Ja fa molts d'anys que les Nacions Unides, a través de la Resolució 34/180 i de la seva quarta conferència, reconeixia els drets humans de les dones i, entre ells, incloïen el dret a tenir control i a decidir lliurement i responsablement sobre la seva sexualitat, inclosa la salut sexual i reproductiva lliure de pressions, de discriminacions i de violència. I a nivell europeu també la Unió Europea, a través d'aquesta resolució 2001/2128 fa una sèrie de recomanacions en l'àmbit d'anticoncepció, embarassos no desitjats i educació afectiva sexual.

En el nostre país tenim un marc legal que ve marcat per la Llei Orgànica 2/2010, la coneguda com a Llei de salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs. És important remarcar avui que aquesta llei té un objecte principal que és garantir els drets fonamentals dins l'àmbit de la salut sexual i reproductiva i regular les condicions de la interrupció voluntària de l'embaràs quan la dona així ho decideix. Aquesta llei també contempla polítiques actives públiques en salut sexual reproductiva, contempla accions informatives, accions de sensibilització i mesures dins l'àmbit sanitari i educatiu.

És important remarcar aquí, avui, en aquesta proposició no de llei que hi ha dos articles, el 18 i el 19 d'aquesta llei, on queda molt clar que aquesta voluntària interrupció de l'embaràs entra a formar part de la cartera de serveis comuna del Sistema Nacional de Salut com una altra prestació sanitària. I diu que s'han d'aplicar les mesures necessàries per garantir el dret a la prestació sanitària en els supòsits que es faran, que es varen fer a través d'aquesta llei, i d'un real decret. Per tant, queda clar que la interrupció voluntària de l'embaràs forma part de la cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salut, i

també aquest article 19 diu que es farà en els centres de la xarxa sanitària pública o vinculats i també es contempla la possibilitat de reconèixer a la dona embarassada el dret d'acudir a centres acreditats assumint directament l'abonament de la prestació.

És a dir, que la llei contempla que aquesta prestació sanitària es pugui fer dins el sistema sanitari públic o a través d'entitats privades concertades i acreditades amb finançament públic.

Després de molts de mesos, primer vàrem saber el mes de març que la Conselleria de Salut va traslladar a l'opinió pública que havia disminuït en un 53% la xifra d'avortaments amb relació a l'any 2011, passant de 3.091 a 1.442, i afirmaven que s'havien fet 1.648 avortaments menys amb relació al 2011. També es donava a conèixer que se n'havien realitzat 1.442 a través del sistema públic, la gran majoria a través dels hospitals públics, i una petita quantitat a través dels centres concertats.

Però vet aquí que aquesta comunicació pública de la Conselleria de Salut va resultar una mentida, una gran mentida. Després de mesos d'esperar la informació hem pogut recollir informació oficial on es diu que en els centres privats, les tres clíniques privades que funcionaven l'any 2012, es varen realitzar 1.636 avortaments, 1.636, que són els avortaments que la Conselleria de Salut havia amagat. I per què els havia amagat?, perquè només n'havia finançat públicament 234 d'aquests 1.636. I aquesta és la veritat, la veritat a través d'informació oficial de la Conselleria de Salut. Per tant, la conclusió és que 1.402 dones varen haver de pagar de la seva butxaca aquesta decisió lliure de fer una interrupció voluntària de l'embaràs.

Evidentment, aquí es poden fer diverses consideracions, una és la política de mentir a l'opinió pública per part de la conselleria amagant més de la meitat d'avortaments que es varen realitzar a través de clíniques privades acreditades a la nostra comunitat autònoma i, per tant, això ja políticament és un fet greu, o nosaltres consideram que és greu, i que després suposa, per a nosaltres, que el PP vulnera l'esperit de la Llei de la interrupció voluntària de l'embaràs, vigent en el nostre país, perquè abandona una part molt important de les dones que a la nostra comunitat autònoma lliurement han decidit que volen fer una interrupció voluntària de l'embaràs. I això queda reflectit en aquestes 1.402 dones de la nostra comunitat autònoma que varen haver de pagar aquesta interrupció voluntària de l'embaràs, qüestió que és absolutament i radicalment diferent del que havia passat els anys anteriors, especialment l'any 2011, on pràcticament, perquè en el nombre d'interrupcions voluntàries de l'embaràs any 2010, 2011, 2012 no hi ha cap variació estadísticament significativa, la diferència ha suposat que abans les assumia el finançament públic i l'any 2012 el PP ha obligat que 1.402 dones ho hagin hagut de pagar. Nosaltres consideram que és una vulneració de la llei.

És per això que presentem aquesta proposició no de llei que conté cinc punts. El primer expressa que el Parlament rebutja aquesta política de la Conselleria de Salut, que impedeix exercir el dret de les dones a elegir lliurement sobre la seva salut sexual i reproductiva d'un dret reconegut a la nostra normativa legal. El segon punt, és instar el Govern a garantir la maternitat lliurement decidida i l'accés a la interrupció voluntària de l'embaràs, i evidentment, quan es diu garantir el dret és en els terminis que diu la Llei 2/2010, és a dir, a través d'un sistema públic o a través d'una clínica privada concertada acreditada amb finançament públic. El tercer punt insta el Govern a garantir aquesta interrupció voluntària de l'embaràs en els terminis que marca la Llei de salut sexual i reproductiva. El quart punt insta el Govern, atesa la situació, a establir un protocol d'actuació per a les interrupcions voluntàries de l'embaràs que s'adapti a la llei i, per tant, que també pugui recollir tota aquesta interrupció voluntària de l'embaràs que es realitza a través de clíniques privades i acreditades i concertades. I, per una altra banda, el Parlament insta el Govern que aquestes dones que per desinformació del Servei de Salut han hagut de fer un abonament d'unes despeses per aquestes interrupcions voluntàries de l'embaràs que la Conselleria de Salut aboni a aquestes dones totes aquestes despeses de les 1.402 interrupcions voluntàries de l'embaràs fetes a clíniques privades acreditades i concertades durant l'any 2012.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Thomàs. Per part del Grup Parlamentari MÉS té la paraula la Sra. Santiago per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Bones tardes a tots i a totes. Nosaltres donarem suport a cada un dels punts que ha presentat el Grup Parlamentari Socialista i que ha defensat el Sr. Thomàs. Nosaltres sempre hem manifestat el nostre suport a aquesta llei de l'any 2010, la Llei 2/2010, de salut reproductiva i interrupció voluntària de l'embaràs, perquè pensam que és una llei que després d'una demanda important per part del col·lectiu de dones ens ha posat a un nivell europeu, ens va posar a un nivell europeu. Va ser un procés lent, dels processos més lents de l'Estat espanyol en el dret a decidir que tenim les dones amb relació al nostre cos, hi va haver prèviament una llei de supòsits perquè la societat pareixia que no estava preparada, després es va passar a una llei de terminis i no es va crear cap tipus de trauma ni va haver cap crisi social d'aquestes característiques.

Crec que els problemes que tenim amb l'avortament a l'Estat espanyol està lligat que provenim d'una societat on fa escassament, i dic escassament, quaranta anys, perquè quaranta anys realment és menys d'una sèrie de persones, una generació, vull dir, és una generació. Era l'Estat molt lligat a l'església i el tema de l'avortament sempre ha estat un tema tabú. Finalment, l'any 2010 s'aconsegueix una llei de terminis que ens equipara a Europa i ara és una llei qüestionada, una altra vegada, per la drete d'aquest país, per la drete que també s'oposava fa també quaranta anys al divorci, per la mateixa drete que s'oposava ara fa també quaranta anys que els nins i les nines nascuts fora del matrimoni poguessin dur els llinatges o obligassin els pares a tenir els seus llinatge, la mateixa drete ideològica i política és la

que ara s'oposa que les dones puguem prendre la decisió davant d'un embaràs no desitjat puguin valorar tranquil·lament i amb llibertat si volen continuar o no volen continuar.

No ens ha d'exaltar ni ens ha d'estranyar que, efectivament, després l'exercici d'aquesta ideologia a cada una de les comunitats autònomes, com és en el cas del Partit Popular, una de les primeres accions que va fer el Partit Popular, a través de la Conselleria de Salut, és posar emperons perquè la Llei 2/2010 es pogués desenvolupar de forma normalitzada, com s'havia desenvolupat a la nostra comunitat autònoma.

Recordin vostès que una de les primeres mesures que fa aquest govern és interrompre o resoldre la concertació amb les clíniques privades que realitzaven els avortaments. Vull dir, l'administració pública no facilitaria anar a clíniques privades quan ells estiguessin saturats. Recordin també com varen fer pagar les factures a les dones, varen fer pagar primer les factures a les dones i després aquestes dones havien de dur la factura per poder cobrar els pagaments que elles havien fet.

Nosaltres, davant aquesta situació, vàrem trametre una sol·licitud al defensor del Poble, i el defensor del Poble ens va dir que d'una forma molt immediata es va posar en contacte amb la Conselleria de Salut, i aquí tenc l'acta que diu, efectivament, que arran de les converses amb la Conselleria de Salut, *se han erradicado las irregularidades puestas de relieve por usted*. Vull dir, no podien fer pagar a les dones i després fer el desemborsament. Per tant, sempre hi ha hagut aquesta voluntat de dificultar el dret a l'avortament des de l'administració pública.

Per tant, el primer punt ens pareix molt sensat i actual, el Parlament de les Illes Balears rebutja la política de la Conselleria de Salut que impedeix l'exercici del dret de les dones a elegir lliurement sobre la seva salut reproductiva. Posant-li pegues, posant-li pegues perquè després de tot això que va sortir en premsa i va ser àmpliament criticat fan un protocol *que ha sido consensuado con el Instituto de Política Familiar de Baleares -el Provida-, y la Asociación Baleares Vida -el Provida*.

És a dir, fan una llei, un protocol públic, d'administració pública amb els col·lectius Provida, amb aquells que s'oposen que la Llei d'interrupció voluntària de l'embaràs es desenvolupi amb normalitat, ho fan amb aquest col·lectiu, ni l'Institut de la Dona no va participar en aquest protocol. Clar que hi ha hagut entrebancs i dificultats permanents. Per tant, pensam que el primer punt és assenyat i li donam suport.

Les dades que vostè ha ofert amb relació que hi ha hagut una reducció de les dones que van a la via pública per fer, per practicar la interrupció voluntària de l'embaràs, l'avortament, és normal. Quan tenim un govern que el missatge que envia és de culpabilització, el missatge que envia és de culpabilització amb relació a l'avortament, com ha estat des del principi aquest govern. Recordin vostès que una parlamentària del Partit Popular va tractar d'infanticides, d'infanticides, el fet de l'avortament. Quina confiança li pot donar la gestió pública d'aquestes persones que valoren aquesta dona com un subjecte quasi amorat? Se'n van a la privada, no han de donar explicacions, no han de fer res, se'n van a la privada. Ja ho fan amb altres prestacions sanitàries, perquè els interessa derivar a la privada. Però en aquest cas concret, a més, unes dones que són valorades quasi com amorals, com a persones, en fi, que s'haurien de pensar el que fan perquè el que fan és quasi un infanticidi. Això varen ser unes paraules d'una parlamentària del Grup Popular.

I les dades demostren que realment les dones, una dona quan pren la decisió dura d'avortar, avorta, i si no és per la via pública serà per la via privada, encara que hagi de pagar, però no vol tuteles. Ella és responsable, és adulta. Això no ho poden entendre, això a la dreta els costa molt entendre que una dona prengui aquesta decisió d'una forma responsable, d'una forma adulta. Per tant, aquesta tutela permanent, ahir vàrem tenir un debat d'aquestes característiques, on l'única llibertat que pot prendre la dona davant un embaràs no voluntari, no desitjat, és la maternitat, com deia el text d'aquella proposició de llei.

Per tant, les dades que vostè mostra demostren que una dona que vol avortar, avorta, que no vol anar a l'administració pública perquè efectivament se sent jutjada, però avorta, i que l'administració pública amb aquestes dades pot tenir el pensament infantil que ha reduït l'avortament, que aquest protocol elaborat amb Provida ha fet reduir l'avortament, i no ha fet reduir l'avortament, les dades són les mateixes. A més, la realitat és molt caparruda, les dades d'avortament no pateixen variacions de l'any 2010 cap aquí i d'anteriors al 2010. No pateixen grans variacions, el nombre d'avortaments no varia, per això ara necessiten mantenir una altra vegada els supòsits, però molt més estrictes els supòsits, perquè la legislació anterior tenia aquella frase "per problemes socials i per problemes psicològics" que permetien que moltes dones poguessin avortar d'una forma lliure, i tots ho sabíem. Ara amb els supòsits molt més tancats el que faran serà que la gent, la que tengui doblers, s'anirà a Londres o a Holanda, com en els temps de Franco.

Per tant, nosaltres defensarem aquesta proposició no de llei. Els altres punts van en aquest sentit, nosaltres ahir vàrem defensar que la maternitat i la paternitat ha de ser desitjada i voluntària, no hi ha altres tipus de possibilitat de maternitat, no pot ser fruit d'un atzar i en el cas si és fruit de l'atzar ha de ser responsable, ha de ser desitjada, s'ha de convertir en un desig i no ha de ser, de cap manera, imposada.

Per tant, nosaltres donarem suport qualsevol iniciativa parlamentària que vagi encaminada a defensar el dret de la dona a decidir sobre el seu cos i a decidir de forma responsable si davant d'un embaràs no desitjat el vol continuar o el vol interrompre.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Santiago. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Palau, per un temps de deu minuts.

LA SRA. PALAU I COSTA:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, bones tardes a tots. El nostre grup parlamentari ja ha manifestat en diverses ocasions quina és la nostra postura respecte de la interrupció voluntària de l'embaràs i de la normativa vigent que la regula.

Ahir mateix al plenari d'aquest parlament es va acceptar que es tramiti una llei que estableixi i reguli una xarxa de suport a la dona embarassada, un text presentat pel nostre grup, que pretén que s'elabori una legislació específica pel foment de polítiques de suport i de protecció a la família, polítiques que impulsin la protecció integral de la dona embarassada, especialment d'aquelles dones que es trobin en risc d'exclusió social o en situació de desempara.

Nosaltres sempre hem manifestat que aquest és un tema socialment molt sensible, un tema privat que sempre hauria de ser abordat des del respecte i la responsabilitat i reiteram que la nostra percepció és que els avortaments són un fracàs de la societat, de l'educació, de la prevenció i també en molts de casos de la responsabilitat individual. Per a nosaltres, l'avortament no és una solució, sinó un problema que té implícites conseqüències molt negatives per a la dona que opta per avortar perquè es tracta d'una decisió irreversible i que sempre ha de deixar seqüeles.

Com tots sabem, l'any 1985 es va despenalitzar l'avortament en el nostre país amb una llei que va estar vigent i sense canvis durant 25 anys, una llei que permetia la interrupció voluntària de l'embaràs en tres supòsits: en cas de perill greu per a la vida o per a la salut física o psíquica de l'embarassada en qualsevol moment de la gestació; en cas de violació en les dotze primeres setmanes; i en cas que el fetus hagi de nàixer amb greus trastorns físics o psíquics en les primeres 22 setmanes. I era una llei que dels 25 anys que va estar en vigència 16 varen correspondre a governs del Partit Socialista a Espanya, però el 2010 al Govern del Sr. Zapatero li va semblar que s'havia de fer una reforma profunda d'aquesta llei orgànica, la 9/1985, i la substituir per la 2/2010, una llei sense consens, amb l'opinió desfavorable dels òrgans consultius, que només establia terminis i que permetia l'avortament lliure fins a les 14 setmanes de gestació i fins a la setmana 22 en cas d'existir greu risc per a la vida o la salut de l'embarassada o risc de greus anomalies per al fetus. El més destacable i reprovable des del nostre punt de vista és que permetia a les al·lotes de 16 i 17 anys avortar sense consentiment ni coneixement dels pares o tutors.

El Partit Popular sempre s'ha oposat a aquesta norma. Pensam que va rompre un consens social i polític que s'havia mantingut durant 25 anys. Pensam que es reformà en resposta a una estratègia exclusivament política, ideològica de l'esquerra i no com a resposta a una necessitat objectiva i real d'aquell moment i per això en el seu moment ja la vàrem recórrer davant el Tribunal Constitucional, i el Govern d'Espanya té la ferma intenció de modificar-la tal com ja va manifestar quan ens vàrem presentar a les eleccions, per coherència i perquè no volem en vigor una normativa que permet a adolescents de 16 i 17 anys avortar en total solitud i desprotecció.

Volem una norma que, d'acord amb la doctrina del Constitucional, defensi els drets de la dona, els drets del concebut i no nascut i que aporti un sistema de garanties si es produeix conflicte entre aquests dos drets i que exigeixi el consentiment patern en relació amb les menors.

Respecte de la nostra comunitat, les Illes Balears, vostè, Sr. Thomàs, torna amb el seu habitual discurs alarmista, subjectiu i allunyat de la realitat, perfectament encaixat en la seva estratègia política d'erosió del Govern, però molt poc rigorós i molt poc creïble.

La realitat és que la Conselleria de Salut garanteix en tot moment la prestació sanitària regulada a la Llei Orgànica 2/2010. Les dones de les nostres illes poden elegir lliurement sobre la seva salut reproductiva i poden rebre la informació i la qualitat mèdica i sanitària adient en el procés d'interrupció voluntària de l'embaràs.

Vostè sap que a l'inici de la legislatura el forat que ens va deixar a l'Ibsalut va obligar a prendre decisions dràstiques, a emprendre mesures d'austeritat que varen suposar que s'eliminàs l'opció en aquell moment de fer contractes amb les clíniques privades i que el servei públic assumís tots els avortaments. Després, a l'any 2011 per manca de personal mèdic adient a la pública es va haver de contractar una privada i derivar-hi les pacients, i ara, des del passat mes de juliol, l'Ibsalut ha contractat una única empresa guanyadora del concurs que assumirà subsidiàriament aquesta funció. Per tant, en cap moment de la present legislatura no s'ha deixat de complir la normativa vigent per part del Govern de les Illes Balears en aquest tema.

S'ha intentat, per austeritat econòmica i en absoluta sintonia amb l'esperit de la Llei Orgànica 2/2010, que també prioritza el servei públic, prestar l'atenció des dels centres de l'Ibsalut i quan així no s'ha pogut s'ha buscat i s'ha posat una alternativa que permetés la continuïtat del servei amb totes les garanties.

Pensam que vostè, en canvi, en el seu moment es va limitar a pagar a tres centres privats escatimant-ne el control i escatimant-ne la informació prèvia que havien de rebre les pacients, perquè les polítiques sobre la reproducció pensam que s'han d'orientar -i això és el que diu el Consell d'Estat, cap a la protecció de la maternitat i no cap al foment de l'avortament. També pensam que si volem protegir els drets i la llibertat de la dona embarassada cal fer alguna cosa més que pagar-li la factura de l'avortament.

Pel que fa a les propostes de la proposició no de llei, li he de dir que al punt 1 votarem que no, perquè el que manifesta el grup proponent no és cert; al punt 2 li feim la proposta d'esmena d'abans de "garantir", posar "continuar garantint"; al punt 3, el mateix, "a continuar garantint"; al punt 4, relatiu a establir un protocol d'actuació, votarem que no perquè el Govern ja té un protocol des de fa temps i es compleix la llei; i al punt 5, d'abonament del reintegrament de les despeses per a les interrupcions voluntàries de l'embaràs realitzades als centres privats acreditats durant el 2012, votarem que sí perquè els expedients per fer aquests pagaments estan ja tramitats i l'Ibsalut els anirà abonant a mesura que toqui l'ordre de factura.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Palau. Té la paraula el Sr. Thomàs per un temps de cinc minuts.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Gràcies, Sra. Presidenta. Vull agrair el primer a la Sra. Santiago el seu suport i el que sembla que ha oblidat el Partit Popular és que hi ha una llei, i és important, una llei que és homologable a tot el que passa a Europa, una llei de terminis, no de motius, les dones no han de demanar permís a ningú i què ha passat en aquests tres anys?, no ha passat res, l'únic que ha passat és que no agrada al PP, als capellans i bé que han fet manifestacions amb nins inclosos. Això és l'únic que ha passat. Socialment no hi ha cap conflicte.

És més, miri, vostès han fracassat en això que diu que l'objectiu és que no es produeixi cap avortament, nosaltres hi estam d'acord, però vostès han fracassat. Les xifres del 2011, 2012 són les mateixes, les del 2013 estan augmentant i, és més, la setmana passada aquí mateix vostès varen votar en contra de garantir l'accés a l'anticonceptiu oral finançat públicament; i ahir mateix varen votar una proposició de llei que promou la donació d'un fill per avortar juntament amb aquestes associacions que, entre altres coses, han fet un protocol clínic que és una vergonya perquè exclou les dones a què el sistema públic no dona -gràcies a vostè- prou confiança, perquè varen canviar un protocol, perquè vostès el varen canviar, declaracions públiques a principis de 2012 de la Sra. Castro -supòs que se'n recorda, d'ella- que deia que les dones no haurien de pagar, que es faria un protocol per atendre-les.

Per què menteixen? Perquè el mes de març la conselleria diu que baixen un 53% els avortaments? Això ho va dir la conselleria, perquè amaga les dones que han anat lliurement a una clínica privada que, dins el marc legal, podia fer-ho.

A l'anterior legislatura hi havia un protocol en què la dona si anava a un centre privat acreditat i concertat, el sistema públic li ho finançava, que és el que diu la llei. I això és el que vostès varen canviar. Varen dir "les que vinguin i toquin a la nostra porta, les atendrem; les que no vinguin, no importa res del que facin", això és el que vostès han fet i nosaltres consideram que han vulnerat el que és l'esperit de la llei. Vostès no compleixen la llei, no respecten la lliure decisió de les dones enfront de la seva maternitat.

I una qüestió que s'ha repetit moltíssim, ningú no obliga a cap dona a fer una interrupció voluntària d'embaràs. El que passa és que ningú en aquest país no vol que torni el passat i el passat vol dir Londres, interrupcions a llocs "cutres" en males condicions clíniques i fins i tot morts. Ningú no vol... vol tranquil·litat i confidencialitat, o vostè no se'n recorda del que va promoure el seu partit a la comunitat de Madrid, que entrava la Guàrdia Civil dins clíniques privades on els historials clínics de les dones eren de domini públic?, idò la Llei del 2010 es va fer per confidencialitat i per donar garanties als professionals sanitaris i a les dones que exercien lliurement aquest dret.

Vostès el que han fet és a l'inrevés, fer cas a les associacions dretanes Provida, que han fet un protocol amb què només atenen una part de les dones i les altres els importen ben poc. I la realitat és que 1.402 dones que han pagat de la seva butxaca una interrupció voluntària d'embaràs i ningú no els ha reintegrat aquesta despesa, ningú no els l'ha reintegrat.

Què farà Ibsalut? Anirà a abonar ara aquestes 1.402 interrupcions voluntàries d'embaràs? Ho farà, això, Ibsalut? Ha vengut aquí autoritzada vostè amb aquest missatge?, perquè li puc dir que l'any 2002 de clíniques privades Ibsalut ha abonat 63 interrupcions d'embaràs, que els va enviar ell perquè estaven entre la setmana 10 i 14, hi va haver 171 dones que varen anar a demanar el reintegrament de despesa i els ho varen pagar, però les altres 1.400, ara vostès les aniran a cercar perquè els ho paguin?, perquè això és el que diu el punt 5. Votaran a favor d'això, d'anar a cercar les 1.400 dones?

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Thomàs, ha d'anar acabant.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Bé, efectivament, li agafam la paraula, la Sra. Palau ve amb la indicació del conseller de Salut que aquestes 1.400 dones tendran dret que se'ls aboni aquesta interrupció d'embaràs.

Evidentment, no podem acceptar aquesta transacció dels punts 2 i 3, "continuar garantint", perquè no ho estan fent, la proposició no de llei es presenta precisament perquè vostès no ho estan garantint, interpreten la llei a la seva manera. Per tant, no acceptam aquestes transaccions. Si el PP accepta que el Govern aboni el reintegrament a les dones que hagin fet una interrupció voluntària durant l'any 2012 en un centre privat acreditat, nosaltres acceptaríem una votació separada perquè el PP pugui votar a favor d'aquesta proposició en els termes en què està redactada.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, accepta el PP...? Sí que accepta, idò votació separada, del número 5.

Passam a la votació de la resta de.... votam primer la resta de punts.

Vots a favor? 5.

Vots en contra? 9.

En conseqüència, queden rebutjats els altres punts i per unanimitat s'aprova el punt 5.

2) Proposició no de llei RGE núm. 8593/13, presentada pel Grup Parlamentari MÉS, relativa a accés als anticonceptius orals.

Passam a la Proposició no de llei RGE núm. 8593/13, del Grup Parlamentari MÉS, relativa a accés als anticonceptius orals.

Per defensar la proposició no de llei té la paraula la Sra. Santiago, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Faré una petició a la mesa, la setmana passada vàrem debatre una proposició no de llei de característiques molt semblants. Tal vegada seria convenient quan es posa l'ordre del dia veure si darrere n'hi alguna molt semblant perquè ens ha passat diverses vegades. És una proposició no de llei de les mateixes característiques, amb la mateixa voluntat, crec que és normal que l'oposició reaccioni davant determinats afers polítics fent propostes polítiques també, com és aquest cas. També hi va haver el debat de (...) i per tant tal vegada podria convenir agrupar aquestes proposicions quan siguin de característiques molt semblants.

Pens que els arguments ja es varen exposar fa escassament una setmana si no ho record malament, per tant, de manera molt breu, vull recordar que l'1 d'agost d'aquest any, de 2013, fàrmacs anticonceptius varen ser exclosos de la prestació farmacèutica pública. Eren uns fàrmacs que estaven en aquesta prestació farmacèutica pública des de l'any 2011 i, per tant, amb aquestes característiques que es finançaven públicament, eren a la cartera, havien passat totes les proves necessàries, totes les condicions requerides per poder accedir al llistat de medicament amb finançament públic d'acord amb l'establert a la llei de l'any 2006, de garanties i ús racional de medicaments i productes sanitaris.

En el debat de la setmana passada es varen qüestionar aquests fàrmacs com si tenguessin una literatura i una documentació científica, que eren com a perillosos, sanitàriament semblava que no eren adequats. Això són afirmacions molt greus, confii que no es repeteixin en aquest debat perquè efectivament si el ministeri té proves que aquests fàrmacs són perillosos el que ha de fer és retirar-los de l'actual cartera i ara no hi estan. Vull dir, si tu vols pagar el cent per cent del medicament, vas i te'l donen. Si són tan perillosos s'haurien de retirar. Per tant, no estam davant un perill sanitari demostrat, sinó que estam davant una situació econòmica.

Aquests anticonceptius orals afecten els darrers..., el que es diu la tercera o darrera generació, hi ha un debat de si és la tercera o la quart, en tot cas podríem posar que és la darrera generació d'anticonceptius. Són vuit formulacions de píndoles que segons dades del mateix ministeri són anticonceptius que utilitzen un milió de dones. La Societat Espanyola de Contracepció augmenta aquesta quantia a més de 2 milions de dones. És normal que els fàrmacs que estiguin més provats, que siguin més actuals, que tinguin les introduccions de les noves tecnologies tant farmacològiques com d'altres tecnologies en la medicació, siguin els que es van utilitzant cada vegada més.

La Societat Espanyola de Contracepció criticava aquesta mesura, no només per la quantia de persones, en aquest cas de dones, que els utilitzaven, sinó que explicava que són els que majoritàriament usen les dones per diferents raons, perquè són els més actuals com estan dient fins ara, perquè estan cobertes i perquè si ho recepta un metge o una metgessa és perquè considera que la formulació és la més adequada per a la dona receptora.

No estam davant la utilització d'un anticonceptiu comú, estam davant un producte farmacològic que s'ha d'adaptar a les característiques de la dona, si té retenció de líquids, si és jove, si no és jove, si té riscos de tenir infarts, si té..., cada dona ha de ser estudiada i els metges, el seu metge de família la coneix o el seu ginecòleg la coneix i li pot receptar determinada composició química, composició farmacològica en relació amb aquests anticonceptius, no és mateix per a una nina de 16 anys que per a una dona de 45 o una dona que està més avançada en edat.

Per tant, ens diuen els que en saben, que són els metges, que a partir d'ara ja no es podrà receptar la medicació, en aquest cas els anticonceptius... a les característiques de la dona, sinó a la que hi hagi finançada, perquè en situació de crisi, com la que actualment vivim, hi ha moltes dones que no s'ho poden finançar, encara que siguin 5 o 6 euros cada mes no s'ho podran finançar... el Sr. Thomàs em diu que més, idò més, idò 15, és igual, la quantitat no es podrà finançar. Hi ha moltes famílies a les quals 5 o 6 euros els permeten viure els darrers dies del mes. I no estic dramatitzant, han vingut aquí experts, a la ponència de salut mental, que ens han explicat situacions que ells viuen. Els professors, actualment massa protagonistes de la nostra comunitat autònoma, per desgràcia, pel tema del TIL, també ens estan referint amb cartes públiques, explicant avui el que és ser un mestre, que a vegades és dur un entrepà a l'escola per a un infant que sap que no té entrepà perquè no n'hi poden fer els seus pares.

Per tant si els que en saben ens estan dient que han substituït, que quan varen sortir aquests anticonceptius al mercat han substituït els anteriors perquè aquests són millors, per què aquesta..., voluntat del Ministeri de Sanitat d'impedir que les dones puguin accedir als millors medicaments? I a més estam davant un medicament que es pren diàriament, i potser durant molts d'anys, no és que sigui un medicament que utilitzis 10 dies o 15 dies per tractar-te una malaltia, és un tema d'anticoncepció, d'evitar un embaràs. Per tant és un medicament que s'utilitza molt, cada dia, i a vegades durant molt de temps.

Per tant nosaltres demanam que el Parlament de les Illes Balears rebutgi la decisió presa pel Ministeri de Sanitat d'excloure els anticonceptius orals de darrera generació del finançament públic, que el Parlament de les Illes Balears insti el Govern de l'Estat a tornar incorporar aquests anticonceptius orals exclosos, i que mentrestant això succeeixi el Govern de les Illes Balears, amb les competències que té tant en sanitat com en farmàcia i d'acord amb l'Estatut, pugui mantenir el pagament o el finançament públic dels anticonceptius en les mateixes condicions que abans de l'1 d'agost de 2013.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Santiago. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Thomàs, per un temps de deu minuts.

EL SR. THOMÀS I MULET:

Gràcies, Sra. Presidenta. Ja la setmana passada vàrem tenir l'oportunitat i avui ho repetirem. Evidentment el Ministeri de Sanitat, el Partit Popular, a la fi ha deixat una part important de les dones de la nostra comunitat autònoma sense una garantia de decisió, en aquest cas compartida amb els professionals sanitaris, sobre un fet que representa una determinada política de salut sexual i reproductiva. Per què?, perquè han deixat de finançar uns medicaments i ara els han de pagar al cent per cent.

Curiosament les respostes parlamentàries varen arribar el dia després de la presa en consideració de la setmana passada, i després donarem les xifres perquè són escandaloses, escandaloses pel que es refereix a la decisió que ha pres el Partit Popular en contra de les dones en edat fèrtil de la nostra comunitat autònoma. Per tant nosaltres ens reafirmam que és una decisió ideològica del Partit Popular en contra d'aquesta salut sexual i reproductiva i la capacitat de decisió de les dones.

I efectivament és un fet que està lligat amb la Llei 2/2010, perquè específicament a un article i a una disposició s'assumeix el compromís públic de garantir que les innovacions en anticoncepció oral seran finançades públicament, i vostès això ho han votat, ho han vulnerat. No els preocupa aquesta responsabilitat que tenen de garantir. Supòs que tornaran a oferir-li continuar garantint, però la decisió és aquesta. Estam parlant d'un grup farmacològic que va ser inclòs quan va sortir l'any 2011, i se li va posar la finançació pública; ara vostès han decidir que la lleven. Què passa amb aquests medicaments? Són uns medicaments de la darrera generació, que tenen un perfil determinat perquè actuen en contra de l'aldosterona i dels andrògens, i tenen un perfil que els professionals troben bo i les dones decideixen que els va bé, a un perfil de dones específic.

Clar, si un mira la nota del Ministeri de Sanitat quan pren aquesta decisió el mes de juliol troba que l'únic motiu que donen és econòmic, no en donen cap altre. Són medicaments que continuen als catàlegs de medicaments, és a dir, si vostè se'n vol anar a una farmàcia el pot adquirir; la diferència és que ara paguen entre 10 i 30 euros, que és en funció de la presentació el que costen. Que per a vostès no són doblers? Idò els puc assegurar que una part important de la població espanyola fa comptes de 10 i 10 euros cada més. Però és que no hi ha cap motiu científic, no hi ha cap país europeu que ho hagi retirat, està en el catàleg dels medicaments.

La setmana passada varen venir aquí a llegir un document, que evidentment no varen saber interpretar, d'una revista d'evolució del medicament, prestigiosa a tot Espanya, que vostès, Partit Popular de les Illes Balears, varen eliminar l'any 2011, la varen suprimir, no els agradava, i de fet la carta de dia 20 de desembre del Sr. Bestard ho deixava ben clar. Han provocat l'exili dels farmacèutics que elaboraven aquest document, un document en què evidentment sortien estudis d'observació, on tothom sap, i vostès ho haurien de saber, que els estudis d'observació no permeten controlar la influència de factors de confusió a un estudi, i que no permeten controlar l'investigador. Per tant que els anticonceptius orals en general produeixen fenòmens de trombosi venosa o tromboembolisme és un fet conegut de grup des de fa molts d'anys. Però, efectivament, si fos perillós un pensa que el ministeri ho hagués retirat, no tendria a veure amb el finançament, i no ho ha fet.

És més, són els professionals que aconsellen les dones i les dones decideixen. Vostès estan dient que a la nostra comunitat autònoma els professionals sanitaris varen fer 27.891 prescripcions incorrectes per un import de 362.688 euros; o sigui, hi va haver 27.891 ginecòlegs que es varen equivocar l'any 12; és més, això representava el 59% d'anticonceptius orals prescrits a la nostra comunitat autònoma. Però és que de gener a abril del 2013 ja se n'havien prescrit 13.076, amb una despesa de 174.000. És a dir, tornam a dir que els quatre primers mesos hi havia 13.076 ginecòlegs que es varen equivocar a l'hora de la seva prescripció. Això és el que vostès estan dient.

Però efectivament a vostès això els preocupa poc, han decidit que no els interessava negociar amb la indústria perquè continuassin al mercat, el mercat sap el que passa, el que ha passat amb els 450 medicaments que varen deixar de finançar l'any passat, que el 40% d'aquests medicaments han pujat entre un 30 i un 60% el seu cost, medicaments que els metges continuen prescrivint però que els ciutadans ara paguen el cent per cent.

Per tant vostès han tornat a incomplir un mandat per llei bàsica, que és la 2/2010, on es comprometien a garantir a través del Sistema Nacional de Salut amb finançament públic els anticonceptius de darrera generació. Ara no hi ha cap anticonceptiu que dugui drospirirona que sigui finançat pel Sistema Nacional de Salut, vostès els han tret tots, curiosament els que prenen el 59% de dones en edat fèrtil de la nostra comunitat autònoma que prenen anticonceptius via oral. És a dir, no són quatre persones, són moltíssimes persones, i estan dient que 27.891 vegades es varen equivocar els ginecòlegs i les ginecòlogues de la nostra comunitat, metges de família o infermeres, a l'hora de prescriure aquests anticonceptius. I torn

a dir que no estan retirats del catàleg de medicaments, no han estat prohibits a cap país europeu.

Per tant vostès han pres una decisió ideològica de deixar de finançar aquests medicaments, han vulnerat la Llei de salut sexual i reproductiva, vulnereu la capacitat de decisió de les dones, perquè evidentment va contra la igualtat d'oportunitats i d'accés de les dones als mètodes anticonceptius, i a més a més això afecta una població vulnerable, i va, entre altre coses, en contra de la prevenció d'embarassos no desitjats. Abans deien que vostès ahir varen aprovar la presa en consideració d'una proposició no de llei; crec que és contradictori amb el que varen votar la setmana passada i que avui tornaran a votar, que és no garantir la lliure decisió de les dones, en aquest cas prendre uns anticonceptius amb finançament públic a través del Sistema Nacional de Salut, que és el que diu la llei. Vostès la interpreten una vegada més a la seva manera.

Nosaltres, Sra. Santiago, li donarem suport a la proposició no de llei. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Thomàs. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Serra per un temps de deu minuts.

LA SRA. SERRA I CABANELLAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bona tarda, senyores i senyors diputats. Ens trobam davant uns mètodes anticonceptius, els anticonceptius orals, que són els més utilitzats per un gran nombre de dones, i és veritat que ens trobam davant un canvi de finançament d'aquests.

Un canvi de finançació de segons quins anticonceptius no vol dir en cap moment, tal i com ja vàrem dir la setmana passada en aquesta mateixa comissió, que es deixi el sector femení desemparat, que no es puguin garantir les mateixes prestacions de salut, o que no es pugui gaudir de les mateixes prestacions amb els anticonceptius que sí estan finançats.

Tal com diu la Llei de salut sexual i reproductiva i d'interrupció voluntària de l'embaràs de dia 4 de març del 2010 en el seu article 7, els serveis públics de salut garantiran la qualitat del servei d'atenció a la salut sexual i l'accés universal a pràctiques clíniques efectives de planificació de la reproducció mitjançant la incorporació d'anticonceptius de darrera generació, que la seva eficàcia hagi estat avalada per l'evidència científica. A la disposició addicional tercera, que fa referència als mètodes anticonceptius, diu que el Govern en un termini d'un any de l'entrada en vigor de la llei concretarà l'efectivitat de l'accés als mètodes anticonceptius de darrera generació amb eficàcia avalada per l'evidència científica.

Segons estudis fets pareix que els anticonceptius orals de tercera i quarta generació, com per exemple la drospirenona, que és de quarta, presenten un major risc de tromboembolisme, cosa que no es dona amb els de segona. Per aquest motiu l'octubre del 2012 l'Agència francesa de seguretat dels medicaments ja recomanava la prescripció d'anticonceptius de segona generació com a primera línia de tractament. Per altra part, l'Agència espanyola de medicaments i productes sanitaris el gener del 2013 va començar una revisió de la seguretat dels anticonceptius orals combinats de tercera i quarta generació.

Vista la tendència a l'alça del consum d'anticonceptius, el 26 de juliol a la Llei 19/2006, en el seu article 91.2, es va acordar revisar els preus dels anticonceptius de tercera i quarta generació. Es va decidir realitzar una revisió dels preus d'aquests anticonceptius comercialitzats, i com a conseqüència es va demanar a altres laboratoris d'igualar els preus; laboratoris que comercialitzaven l'associació de drospirenona i etinilestradiol es varen negar a baixar el preu, això és el que va motivar l'exclusió de la finançació dels medicaments que contenen aquesta combinació. Com a conclusió, per a la finançació dels medicaments es tenen presents els criteris de seguretat i eficàcia.

Malgrat aquest canvi de finançament vull deixar clar que el Ministeri de Sanitat manté el finançament dels anticonceptius orals que tenen demostrada la seva seguretat i la seva eficàcia. El Sistema Nacional de Salut té un ample nombre de medicaments anticonceptius que estan finançats i que continuen tenint aquest finançament; en concret n'hi ha 23, dels quals 3 són de tercera generació.

Per això hem de llevar aquest alarmisme que vostès ens diuen. Les dones poden estar tranquil·les, ja que el Ministeri de Sanitat continuarà garantint sempre a les dones una alternativa terapèutica d'anticoncepció hormonal basada, com ja he dit, en aquests criteris de seguretat i d'eficàcia. Hi ha laboratoris que s'han estimat més comercialitzar els fàrmacs a preus majors dels que ha indicat la comissió interministerial, i han retirat els seus productes de finançament, però això no suposa un perjudici per a les pacients, es tracta d'una decisió econòmica. A més, els anticonceptius que no seran finançats no han demostrat tenir cap benefici extraordinari sobre els que sí ho estan, i per tant no es justifica la seva comercialització finançada.

Per altra part els anticonceptius de tercera i quarta generació són notablement més cars que els de segona; queda provat per les decisions de les empreses titulars d'aquests medicaments, que es neguen a comercialitzar-los a preus similars als de segona. La finançació dels anticonceptius de tercera i quarta generació, per tant, representa una despesa addicional per a les arques públiques sense cap benefici addicional per a les dones usuàries dels anticonceptius orals.

I, per acabar, aquesta mesura demostra que per al Ministeri de Sanitat el primer i més important són les pacients, posant davant els interessos de les dones per damunt de qualsevol interès econòmic, i per això es mantindrà el finançament dels anticonceptius orals de demostrada seguretat i eficàcia.

Per tot això el nostre grup no donarà suport a aqueixa proposició. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Serra. Per part del Grup Parlamentari MÉS té la paraula la Sra. Santiago per un temps de cinc minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Volem agrair el Grup Socialista el suport a aquesta proposició no de llei, que crec que és semblant a la que es va discutir fa una setmana i que nosaltres també li varem donar suport.

Efectivament, amb aquest posicionament del Partit Popular, tant a l'estat com a la comunitat autònoma, estam davant una situació jo crec que inaudita, és a dir, que la innovació, que la innovació farmacològica en els temes d'anticoncepció, no es finançarà a través de fons públics.

Quan varen sortir, no només la ministra de Sanitat sinó a més a més responsable de la Direcció de Farmàcia, no varen dir en cap moment que hi havia motius ni científics ni de qualitat, pel tema de la retirada d'aquests anticonceptius. Vostès es poden acollir a estudis que no estan presents a la majoria de les revistes científiques de més calat en el món sanitari, en el món farmacològic, ni que tenen l'aval de la majoria de científics de la farmacologia en aquest sentit. L'aspirina s'està estudiant contínuament, l'aspirina, una cosa que du..., no ho sé, cent anys, l'aspirina s'està estudiant contínuament i s'està valorant si a un determinat grup de població, depenent de si menges una cosa o no, si la prens abans de sopar o després de sopar té efectes diferenciats a una persona o a l'altra, l'aspirina!, que és una cosa que quasi la pots comprar ara a qualsevol..., bé, a qualsevol farmàcia per descomptat, i quasi quasi està a l'abast de les parafarmàcies. Què m'estan dient que s'està estudiant la drospirenona? I tots els productes químics presents al món farmacològic, presents a les medecines s'estan revisant contínuament.

La ministra de Sanitat no va donar cap raó qualitativa, no va dir que els retiram perquè s'ha demostrat que els efectes secundaris són greus. No va dir que s'havien detectat anomalies en l'ús d'aquest producte, anomalies que s'haguessin pogut adaptar molt bé perquè efectivament hi ha més de 2 milions de dones que ho estan utilitzant; a la nostra comunitat, segons les dades ofertes per la Conselleria de Salut al Grup Parlamentari Socialista, el 59% dels anticonceptius orals són aquests productes farmacològics que s'han retirat, no perquè no estiguessin ben receptats pels professionals, no va donar aquesta excusa, de fet són els que més recreen; per motius exclusivament econòmics.

I clar que les cases farmacèutiques no volen reduir els preus, perquè són els de quarta generació, són a la darrera generació, i les cases farmacèutiques han de recuperar la inversió realitzada en la investigació d'aquests productes. Clar que els de segona generació, que fa anys que s'apliquen, ja han recuperat la inversió i poden baixar el preu, clar que sí, però el que han invertit, perquè en aquest país no tenim indústria farmacològica pública, tota és privada, han de recuperar la inversió, i per això són més cars, no perquè siguin capritxoses i no els vulguin posar a l'abast de tothom; perquè són més cars, perquè han de recuperar la inversió que han fet d'investigació, que els ha duit molts d'anys, que perquè surti al catàleg de productes farmacèutics necessita una inversió de molt de temps, per això, no perquè siguin uns capritxosos que no ho vulguin baixar i com que és un producte de qualitat, moltes dones s'estimaran més pagar-lo i per això no ho baixen. Els de segona generació que duen molts d'anys, les farmacèutiques han recuperat la inversió, sí que poden baixar el preu, perquè són d'una qualitat en aquest moment inferior, o que no són els adequats per a tots els tipus de dones.

Per tant, lamentar profundament qui ni el primer punt, ni el primer punt! Encara si diguessin el primer punt d'aquesta proposició no de llei que estableix que ho lamentam, com a mínim lamentar-ho. Idò ni això poden lamentar. Vostès són tan ideològics, són tan jeràrquics amb això que, creguin-me, fins i tot en algun moment m'agradaria tenir aquesta jerarquia que vostès tenen, perquè no poden ni lamentar que s'hagin retirat aquests productes? Ni lamentar-ho? Creguin-me que els partits que jo conec, aquest tipus de jerarquia d'obediència deguda, d'obediència única no l'hem tenguda mai.

I res, donar les gràcies al Partit Popular que no hagi retirat el conjunt dels anticonceptius, tanta sort!

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam idò a la votació de la proposició.

Vots a favor? 5.

Vots en contra? 9.

En conseqüència queda rebutjada la proposició no de llei.

I no havent-hi més assumptes a tractar s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS